Kvalitetsdeklaration

Återväxternas kvalitet

Datum för offentliggörande: 261124

Kvalitetsdeklaration version: 1

Ansvarig myndighet: Skogsstyrelsen

Ämnesområde

Jordbruk, skogsbruk och fiske.

Statistikområde

Produktion i skogsbruket.

Produktkod

JO0311.

Referenstid

Referensperioden är tre avverkningssäsonger. Resultat presenteras genomgående som glidande treårsmedeltal baserat på säsong (1/7–30/6) avverkningen genomfördes.
Detta innebär att de föryngringsavverkningar som inventerats och ligger till grund för resultatet som presenteras år 2026 avverkades 2017/2018–2019/2020 i Götaland och Svealand och 2015/2016–2017/2018 i Norrland.

Sveriges officiella statistik

Innehåll

Statistikens kvalitet ... **3**

1 Relevans ... 3
1.1 Ändamål och informationsbehov ... 3
1.1.1 Statistikens ändamål ... 3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov ... 3
1.2 Statistikens innehåll ... 3
1.2.1 Objekt och population ... 3
1.2.2 Variabler ... 3
1.2.3 Statistiska mått ... 4
1.2.4 Redovisningsgrupper ... 4
1.2.5 Referenstider ... 4
2 Tillförlitlighet ... 4
2.1 Tillförlitlighet totalt ... 4
2.2 Osäkerhetskällor ... 4
2.2.1 Urval ... 5
2.2.2 Ramtäckning ... 5
2.2.3 Mätning ... 5
2.2.4 Bortfall ... 5
2.2.5 Bearbetning ... 6
2.2.6 Modellantaganden ... 6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig ... 6
3 Aktualitet och punktlighet ... 6
3.1 Framställningstid ... 6
3.2 Frekvens ... 6
3.3 Punktlighet ... 6
4 Tillgänglighet och tydlighet ... 6
4.1 Tillgång till statistiken ... 6
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik ... 7
4.3 Presentation ... 7
4.4 Dokumentation ... 7
5 Jämförbarhet och samanvändbarhet ... 7
5.1 Jämförbarhet över tid ... 7
5.2 Jämförbarhet mellan grupper ... 7
5.3 Samanvändbarhet i övrigt ... 8
5.4 Numerisk överensstämmelse ... 8

Allmänna uppgifter ... **8**

A. Klassificeringen Sveriges officiella statistik ... 8
B. Sekretess och personuppgiftsbehandling ... 8
C. Bevarande och gallring ... 8
D. Uppgiftsskyldighet ... 8
E. EU-reglering och internationell rapportering ... 8
F. Historik ... 9
G. Kontaktuppgifter ... 9

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Inventeringen syftar till att ge data till kontinuerlig uppföljning av skogspolitikens miljö-respektive produktionsmål vid föryngringsavverkning och föryngring. Syftet i denna statistikprodukt är att beskriva återväxternas kvalitet ur produktionssynpunkt.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken utgör främst ett strategiskt underlag och användare är näringsidkare inom skogsbruket, forskare inom skogsföryngring samt utredare på olika myndigheter som Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket och Riksantikvarieämbetet.

1.2 Statistikens innehåll

De mest centrala målstorheterna:
1. Andel av avverkad areal som uppfyller kraven på återväxtens kvalitet enligt 6§ SVL (SKSFS 2022:1).
2. Andel markberedd areal presenterat som andel av avverkad areal.
3. Använda föryngringsmetoder presenterat som andel av avverkad areal.
4. Föryngringarnas genomsnittliga täthet presenterat som antal huvudstammar per hektar uppdelat på trädslag.
5. Andel självföryngrade huvudplantor i planterade föryngringar.
6. Antal planterade samt självföryngrade huvudplantor i planterade föryngringar.
7. Andel föryngrad skogsareal per beståndstyp.

1.2.1 Objekt och population

Objekten är föryngringsavverkningar större än 0,5 hektar. Populationen utgörs av alla föryngringsavverkningar utförda 2017/2018 till 2019/2020 i södra Sverige samt 2015/2016 till 2017/2018 i norra Sverige, undantaget föryngringsavverkningar i ädellövskog.

1.2.2 Variabler

Variablerna som samlas in avser beskriva ståndort, markberedningsmetod, föryngringsmetod, huvudplantor och betningsskador på huvudplantor.

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av beräknade värden på statistiska storheter som andel av avverkad areal och antal per hektar.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Materialet redovisas uppdelat på landsdelarna:
• Norra Norrland = Västerbottens och Norrbottens län
• Södra Norrland = Jämtlands, Västernorrlands och Gävleborgs län
• Svealand = Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Västmanlands, Örebro, Värmlands och Dalarnas län
• Götaland = Östergötlands, Kalmar, Blekinge, Kronobergs, Jönköping, Gotlands, Västra Götalands, Hallands och Skåne län

Fram till statistikåret 2021 ingick Dalarnas län och Torsby kommun i Södra Norrland, samtidigt som dessa områden exkluderades i Svealand. Från och med 2022 ingår Dalarnas län och Torsby kommun dessa områden istället i Svealand.
Materialet redovisas även uppdelat på ägarkategorierna:
• Enskilda ägare = fysisk person, dödsbon och bolag som inte är aktiebolag.
• Övriga = staten, statsägda aktiebolag, övriga allmänna ägare, privatägda aktiebolag samt övriga privata ägare.

1.2.5 Referenstider

Referensperioden är tre avverkningssäsonger. Resultat presenteras genomgående som glidande treårsmedeltal baserat på säsong (1/7–30/6) avverkningen genomfördes.
Detta innebär att de föryngringsavverkningar som inventerats och ligger till grund för resultatet som presenteras år 2026 avverkades 2017/2018–2019/2020 i Götaland och Svealand och 2015/2016–2017/2018 i Norrland.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Tillförlitligheten anses totalt sett vara god. Resultaten presenteras som glidande treårsmedeltal för att kunna redovisas på landsdelsnivå.

2.2 Osäkerhetskällor

Eftersom återväxtuppföljningen är en stickprovsundersökning är resultaten behäftade med urvalsfel. Det kan också förekomma andra typer av felkällor, till exempel registreringsfel, mätfel med mera. Dessa felkällor minimeras genom inbyggda valideringskontroller i registreringsapplikationen samt regelbundna kalibreringsövningar i fält. Alla inventerare skall

enligt Skogsstyrelsens miljöledningssystem delta på minst en kalibreringsövning per år. Under årets inventeringssäsong utfördes kontrollinventering på 38 av de utlottade objekten.

2.2.1 Urval

Återväxtuppföljningen genomförs som en stickprovsundersökning. Urvalsramen består av alla genomförda föryngringsavverkningar som är större än 0,5 hektar, i alla skogstyper utom ädellövskog. Objekten har föryngringsavverkats sex år före inventering i Södra Sverige och åtta år före inventering i Norra Sverige.

Av dessa lottas ett visst antal ut för inventering. För inventeringssäsongen 2026 lottades 472 objekt. Lottningen sker som ett PPS-urval (Probability Proportional to Size) baserat på avverkningens areal, och är stratifierad efter landsdel (Norra Norrland, Södra Norrland, Svealand och Götaland) samt markägarkategori (enskilda respektive övriga markägare). Detta innebär att större objekt har högre sannolikhet att väljas ut, samtidigt som varje hektar i urvalsramen har lika stor chans att bli representerad.

Skattning för inventeringssäsongerna 2024 – 2026 baseras på ett totalt bruttourval av 1 416 objekt, varav 1 336 kunde inventeras.

2.2.2 Ramtäckning

Ramtäckningen avser hur väl urvalsramen motsvarar den population undersökningen avser att beskriva. Populationen utgörs av alla föryngringsavverkningar större än 0,5 hektar (exklusive ädellövskog), och urvalsramen omfattar samtliga avverkningar som kan identifieras och uppfyller dessa kriterier, oavsett om de har varit anmälnings- eller ansökningspliktiga.

2.2.3 Mätning

Mätning och bedömningar utförs av inventerare i fält enligt fältinstruktionen. Inför varje inventeringssäsong genomgår alla inventerare kalibreringsövningar med syfte att minimera olikheter i mätningar och bedömningar.

2.2.4 Bortfall

1. Återväxtuppföljning förekommer två typer av bortfall.
   Bortfall som beror på att marken har övergått till annan markanvändning.
2. Bortfall på grund av ”Annan orsak” såsom fel avverkningsår eller att inventeringen inte har kunnat utföras på grund av resursbrist eller andra yttre omständigheter.

Bortfallstypen 1 innebär att objektet egentligen inte ingår i populationen, föryngringsavverkningar. De avverkade objektens urvalssannolikhet kompenseras i efterhand utifrån bortfallsfrekvensen.

Bortfallstypen 2 är den vanligaste bortfallstypen och brukar svara för cirka 85 procent av alla bortfall. Bortfallet kan bero på ett antal orsaker bland annat att inventeringen förhindrats av till exempel sjukdom eller resursbrist.

2.2.5 Bearbetning

Vid registrering sker såväl kontroller av giltiga värden som sambandskontroller. Som en följd av detta uppstår få fel vid registreringen.
Beräkningen sker i en kvalitetskontrollerad databas och i statistikprogramvaran R utan större manuellt arbete, vilket i sin tur minimerar osäkerhetsfaktorer.

2.2.6 Modellantaganden

Vid skattningsförfarandet antas att bortfallstypen 1 ovan är lika frekvent bland bortfallstypen 2 som i övriga delar av populationen. Om detta överensstämmer med sanningen eller inte vet vi inte.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Ingen preliminär statistik presenteras.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstiden är cirka 8 månader.

3.2 Frekvens

Statistik presenteras årligen.

3.3 Punktlighet

Resultat publiceras enligt publiceringsplan vecka 48.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Resultaten från undersökningen finns i Skogsstyrelsens statistikdatabas och i diagram samt beskrivande text på Skogsstyrelsens statistiksidor på hemsidan. Dessutom lägger vi i samband med publicering ut en nyhet på Skogsstyrelsens hemsida. De som valt att prenumerera på statistiknyheter från oss får även statistiknyheten via e-post. Statistiknyhet och publiceringskalender finns på Statistikens startsida.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Vissa möjligheter till ytterligare bearbetning av statistik finns som till exempel andel godkända föryngringar vid bortseende av lövträd.

4.3 Presentation

Resultaten läggs ut i tabeller i Skogsstyrelsens statistikdatabas (länk ovan). Där kan användarna skapa egna tabeller och diagram.

Varje undersökning har en egen produktsida på Skogsstyrelsens hemsida. På Skogsstyrelsens statistiksidor (länk ovan) presenteras delar av resultaten i form tabeller, diagram och kortare textkommentarer. Det finns även direktlänkar till färdiga tabeller i statistikdatabasen. På sidan finns ”Bra att veta” och mer detaljer presenteras under ”Fakta om statistiken” där det finns en länk till kvalitetsdeklarationen.

4.4 Dokumentation

Lindén, P. Vormek, H. 1998. Polytax - ett inventeringssystem för uppföljning av skogspolitiken. Statistisk undersökningsdesign. Statistiska centralbyrån, Avdelningen för miljö och lantbruksstatistik. 1998:1, 10 sidor.

Anon. 2026. Instruktion för fältinventering vid Återväxtuppföljning. Skogsstyrelsen, Jönköping.

5 Jämförbarhet och samanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Jämförbarhet över tiden är god. Vid inventering enligt de gällande föreskrifterna har vi valt att även ta hänsyn till sista tidpunkt för hjälpplantering. Vid inventering enligt de gamla föreskrifterna har vi inte tagit hänsyn till detta utan resultaten redovisas utifrån att sista tidpunkt för hjälpplantering inte har nåtts.

Resultaten presenteras både för gamla (giltiga till och med 2021) respektive gällande föreskrifter (giltiga från och med 2022) för att underlätta jämförbarhet över tid.

Resultaten avser treårsmedelvärden, redovisade som mittår (till exempel 2002 = 2001–2003). Inventering utfördes per kalenderår 2000–2008 och från 2021, samt per avverkningssäsong (1 juli–30 juni) 2009/2010–2019/2020.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Redovisningen har god jämförbarhet mellan grupper. Fram till statistikåret 2021 ingick Dalarnas län och Torsby kommun i Södra Norrland, samtidigt som dessa områden exkluderades i

Svealand. Från och med 2022 ingår Dalarnas län och Torsby kommun dessa områden istället i Svealand.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Samanvändning kan vara aktuell framför allt med Skogsstyrelsens tidigare återväxttaxeringar samt med statistik från Riksskogstaxeringen.

Jämfört med tidigare inventeringar av återväxtkvalitén efter föryngring är skillnaderna i inventeringsmetodik små och bör inte föranleda några problem vid jämförelse med statistik från Återväxtuppföljningen.

5.4 Numerisk överensstämmelse

God överensstämmelse. Inga brister är observerade.

Allmänna uppgifter

A. Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Återväxtuppföljningen ingår i Sveriges officiella statistik.

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B. Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

C. Bevarande och gallring

Ingen gallring av primärdata förekommer.
En kopia av kvalitetsdeklarationen förvaras hos Kungliga biblioteket och levereras till Riksarkivet.

D. Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001:99).

E. EU-reglering och internationell rapportering

EU-reglering saknas.

F. Historik

Skogsvårdsorganisationen har sedan början av 1960-talet samlat in information om återväxternas kvalitet och följt upp miljöhänsynen vid föryngringsavverkning sedan början av 1990-talet. För att utöka analysmöjligheterna samt skapa ett rationellare inventeringssystem sammanfogades dessa uppföljningar i ett system, kallat R-Polytax, 1998. R-Polytax har genomförts i hela landet med årliga inventeringar från 1999.

Systemet reviderades 2008 och bytte namn till Polytax. Begreppet ”Polytax P5/7” har dock ansetts svårbegripligt för utomstående och från och med 2015 gäller den nya benämningen ”Återväxtuppföljning”.

Från och med 2025 redovisas resultaten i inventeringen både enligt föreskrifterna giltiga fram till och med 2021 samt giltiga från och med 2022.

G. Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Skogsstyrelsen
Kontaktinformation	Magnus Martinsson
E-post	magnus.martinsson@skogsstyrelsen.se
Telefon	010-172 14 30